

men da jeg har Haab om, at den høitærede Minister vil komme de stridende Parter imøde, saaledes at der igjennem denne Lov kunde stee en passende Tillempling i den kongelige Anordning, er det nu min Agt at stemme for Sagens Overgang til anden Behandling, forbeholdende mig senere at stemme imod Sagen, forsaavidt saadanne Tillemplinger ikke indtræde.

Kirke- og Underviisningsministeren: Jeg troer ikke, jeg vil være istand til at gaae ind paa igjennem det foreliggende Lovforslag at gjøre nogen Forandring i den kongelige Anordning. — Der er rettet forskjelligte Spørgsmaal til mig, men jeg maa tilstaae, at de ikke have været mig ganske klare, hvilket jeg antager maa være begrundet i, at Debatten beghynder at trætte mig. Naar jeg veed, at Kirken ikke vil blive benyttet f. Ex. om Fredagen, saa veed jeg ogsaa, at den Erklæring, jeg faaer fra Præsten om Onsdagen, maa gaae ud paa, at Kirken ikke bliver benyttet; det, hvorpaa det kommer an, er jo at faae Kundskab om, at Kirken ikke bliver benyttet, og Præsten maa i det nævnte Tilfælde 48 Timer forud erklære: Nei, den vil ikke blive benyttet. Naar jeg veed, at Præsten om Fredagen har sine Konfirmander hos sig, og at han som Følge deraf ikke bruger Kirken, saa veed jeg allerede 8 Dage iforveien, at hans Erklæring, naar jeg henvender mig til ham om Onsdagen, maa gaae ud paa, at han ikke bruger Kirken om Fredagen; jeg veed ikke, om den ærede Rigsdagsmand forstaaer det? Præstens Erklæring er naturligtviis nødvendig, for at den fulde Sikkerhed kan være tilstede, men jeg maa forøvrigt udtale, at jeg anseer det for aldeles utvivlsomt, at dette i det praktiske Liv ikke vil give Anledning til Vanstieligheder. — Jeg maa tilstaae, at det andet Spørgsmaal, der blev rettet til mig, var mig ligesaa uklart som det første. Det er jo en bekjendt Sag, at der med Altergang er forbundet Gudstjeneste, og naar derfor En er berettiget til at afholde Altergang, saa er han ogsaa berettiget til at afholde den dermed forbundne Gudstjeneste. Saaledes som Forholdene nu ere, er der Intet

til Hinder for, at en Præst, naar han er syg eller har andet Forsald paa en Tid, da Altergang skal finde Sted, kan lade en anden Præst afholde Gudstjenesten. Den med Altergangen forbundne Gudstjeneste er ikke en særlig anordnet, den knytter sig til bestaaende Anordninger og Love; men naar man spørger, om Noget kan indføre en heel ny Gudstjeneste, da maa Svaret blive: Nei, dertil er man ikke berettiget, og forsaavidt jeg har været i det Tilfælde at maatte afbenytte en anden Præsts Kirke, da skete det til den sædvanlige Tid, paa hvilken Gudstjeneste bliver afholdt. Jeg tvivler ikke paa, at Manden paa Bornholm vil kunne komme til at prædike hver Søndag, thi det maa være en Behagelighed for vedkommende Præst engang imellem at være Tilhører; men Tingen er, at denne Mand vil have Noget for sig selv, han vil have en særlig Gudstjeneste anordnet for sin Skib. Lad ham gaae til Præsterne og anmode dem om Tilladelse til at prædike om Søndagen; jeg er overbevist om, at han da vil kunne prædike mange Søndage, hvis han prædiker sømmeligt og kristeligt og ikke træder op imod Præsterne og siger, at de ere Djævelens Børn, som føre Menigheden i Fordærvelse, thi det vil man naturligtviis ikke høre. Jeg troer ikke, at de bornholmske Præster ere saa forstrækkelig ivrige paa at prædike, at de ikke enkelte Søndage meget godt kunne overlade en Anden at gjøre det.

Mathiasen: Efterat have hørt den høitagede Ministers Udtalelse, agter jeg naturligtviis nu at blive mit første Forsæt tro, nemlig at stemme imod Loven.

J. Jensen: Skjøndt det sidste Punkt i § 3 i den kongelige Anordning flere Gange har været paa Tale, har jeg dog endnu ikke hørt den høitærede Minister bestemt udtale sig om, hvorvidt det er Meningen, at en Skolelærer, naar han er misfornøiet med, hvad der ydes ham ved Barnedaab eller Brudevielse, kan gaae til Amtsraadet og ved dette have Ret til at faae fastsat, hvad der skal ydes i saadanne Tilfælde. Jeg ønskede gjerne at vide den ærede Ministers bestemte Formening om dette Punkt.